

A „KELET” előfizetési díja:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hozva	
Egy évre	10 frt.
Félévre	5 „
Negyedévre	4 „
Egy hónapra	1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.	

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői szállítás:

Főttér 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESBÉ CÍKKEK DÍJZÁRTAK.
Kéziratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak

Határozott hasznosított garmond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppellik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2 (Eckhaus der Wollzeile 36.) Hasenstein et Vogler (Wallfischgasse 10.) Bud. Mosse Publicistisches Bureau Budapestben: Hasenstein et Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger A. V. hirdetések felvételi irod Budapestben Szerbtelek 5. sz.

Nyilvántartási cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

A katonai beszállásolás.

Kolozsvár, 1879. máj. 31.

Midőn a sorok napvilágot látnak, a magyar képviselőház valószínűleg befejezte annak a két fontos törvényjavaslatnak a tárgyalását, melyekért nem mondhatunk eléggé hálás köszönetet a Tiszta-kormányának. Ertjük a katonabeszállásolási és a lakatya-építési törvényjavaslatokat. Olyan kérdéseket oldanak meg e javaslatok, melyeket még az abszolút korszak hagyott volt reánk odiosus örökségül.

Mert abban a boldogemlékű (?) időkhöz, mint minden irányban, e tekintetben is ropant jószívű gondoskodtak volt rólunk, Magyarország, a Bach-féle kormányok. Csinaltak ugyanis egy pátenst, melynek pártját igazságtalanságban keresve kell keresni még abból az időből is. Csinaltak egy normatívumot, meghatározták a katonai lakbéréket jó alacsony árakban; azután osztályozták a magyar városokat a legkisebb tételi kategóriába, ellenben a „gutgesinnt” Szeben, Brassó, Pozsony a lehető legjobb osztályba. Ebből aztán az következett, hogy a városoknak tiz, husz, sőt ötven-hatvan ezer forintot kellett ráfizetni a katonai lakbérékre, mint a melyeknek csak egy nagyon kis részét térítette meg a katonai kincstár.

Ehez járult az a kiálto aránytalanság, mely a beszállásolás körül a városok és a egyek között volt a pátenst következtében. Egy-egy megyében ugyanis mindig aránytalanul kevesebb katonaság volt felhelyezve, mint a nagyobb városokban, melyek csaknem kizárólag hordozták az állandó katonatartás terheit.

Azonban leghallatlanabb volt az abszolút kormány eljárása a lakatya-építés körül: Ausztriában egyre-másra építette a szebbnél-sebbsz lakatyaikat a közös katonai kincstárból; ellenben Magyarországon csak egy-egy „gutgesinnt” várost boldogítottak, építvén p. o. egy Szebennek pompás lakatyaikat, míg viszont a rebellis Kolozsvárnak e célra egy krajczár sem jutott. Így esett aztán, hogy csak az egy Kolozsvár a pátenst behozhatta óta mintegy 1.500.000 forintot fizetett rá a katonatartásra s e miatt f a legutóbbi időkhöz, midőn másféle halasztáhatatlan szükségleteinek fűződéséről sem mondhatott le, a városi pótdótot 30%-ra kellett fölemelni; ez éppen 50—55 ezer forint tett évenként s ebből 20—25 ezer forint katonai kiadásokra kell fordítanunk, tehát a pótdótnak csaknem felét.

Mindezen kiálto igazságtalanságokon gyökeresen segít az új törvény; először is az állandó katonai lakbéréket, a megváltozott lakási viszonyoknak megfelelően, fölemeli, a

városokat pedig a helyi viszonyokhoz képest megfelelően újból osztályozza. Az u. n. férhelypénzek is tetemesen fölemeltek, úgy, hogy míg eddig egy zászlóalj lakatyaai elhelyezéséért járt évenként: 3212 frt; ezentúl jár: 8081 frt 10 kr; egy lovas századért járt: 1460 frt; ezután jár: 3335 frt 40 kr, egy istállóért járt: 839 frt 50 kr; ezentúl jár 2147 frt 29 kr. És mindez történik a közös kasszából, melyhez mi járunk 31%-%-al; holott a katonai elhelyezésben 42% arányban részesülünk. Hogy pedig az új lakbérbeszámításhoz mily eredményes lesz, azt konkrét példák leginkább bizonyítják; Budapest eddig kapott e czimen 225,006 forintot; a többi zsebéből fizette; ezentúl kap 317,779 forintot; tehát 92,772 forinttal többet; Kolozsvár eddig kapott 20,023 forintot; ezentúl kap 44 ezer 850 forintot; tehát több, mint kétszáznyit. Ha ezekhez az a biztosítás jár, hogy az illető város 25 évig a fentebb említett férőhelyértémenyektől, akár van benne elszállásolva katonaság, akár nincs, 25 évig változatlanul kapja: akkor lehetővé van téve a városoknak és községeknek, hogy háziasan és nem a közös kormány költséges eljárásával úgy építsenek lakatyaikat, hogy lakosaikat sokáig ne terheljék se a beszállásolással, se pótlékokkal; mert a kaszányák törlesztik a maguk költségét.

És, hogy a teher még arányosabban is legyen felosztva, a második törvényjavaslat megengedi a megyéknek a pótdótot, de megszabja, hogy ennek terhe naponként és fejenként 1 katonára 12, 1 lóra 6 krajczáron túl ne menjen, annak alapján pedig a házadó 1/4-%-án arányban vonassék be. Ez meg fogja könnyíteni a költségek viselését, kisebb községeknek a lakatyaépítést — és a tehernek arányosabb felosztását.

A bolgár fejedelemség a külkereskedésben már önálló vámkort szed. A berlini szerződés 8. cikke értelmében a porta és Bulgária között kötött kereskedelmi szerződések Bulgáriában fentartandók, míg azok megváltoztatására nem történik megegyezés. Ennek folytán a Bulgáriába való bevitelnek a török szerződéses váma, az érték 8%-ka szedetik. Törökország is ugyanezt a vámat szedi a Bulgáriából behozott árukra. Ez új vámkorlat az angol és francia kereskedelemnek panaszra szolgáltat okot, mert megnehezíti a versenyt a tengeri oldalról, főleg az osztrák-magyar behozattal szemben.

Novi-Bazárba. Angol lapoknak jelentik Zágrábból: „Határozottan állítják, hogy az osztrák-magyar csapatok már e héten bevonulnak a novi-bazári szandák határvárosába. Más tudósítások szerint az occupáció csak jun. 15-én fog kezdődni.”

ból áll. Mióta Jókainé a színpadról lelépett; mióta Némethy Irma igen is kora sirjába szállott: az egy Kassainé vala, ki sok természeti adománnyal, de nem épen annyi öntudatos készséggel a téren kivált. De nem is csele, mert a Phaedrák. Ladi Machbethek szenvedélyeinek visszaadása oly csodás erőteljű kíváncsít, melylyel a női természet törvényeihez képest csak kevés asszony bírhat. Az alak, hang, érzelem s ész oly mértékűt kell a tragikai hősnőnek már születésekor magával hozni; az élet oly hányattatásain kellett átmennie; a legnehezebb tantárgyból: az ember-ismeretből oly sikeres vizsgálatot kellett kiállania s e tanulmányba oly kitartással kellett állandón elmerülnie, hogy az átlagosan vett női természet határain bizonyos mértékben túl kellett lépnie annak, a ki valóhíven, megragadón s így művészen akarja a női szenvedélyek legmagasabb s legmélyebb rétegeit előkbe tárnai. Az egyszerű naiv, vagy érzelmek lánykák, a férfijeket egyszerűen megcsaló asszonyok, sőt még a „szelendus hölgyek” is annyira közel állanak a való élet mindennapi színvonalához, a bájos mosoly, május kőnyermeteg, asszonyos csel vagy az édes bűnök emotioi annyira természetesen jellemvonásai az asszonyi nemnek, hogy visszatükröztetésökkel tulajdonképen csak magát adja vissza a színész-nő. De már a férjét nagyraagyásból vér-lengerebe unszoló hyéna; a mérgező marás árán is párosodni kívánó görény; az őz apját galádul meggyalázó kakuk-lány nem csak az életben fordul ritkábban elő, hanem visszatükröztetésüknek is kivételes adománnyal, bizonyos mértékben nőiellen jellemvonásokkal kell bírnia s mégis asszony-nak lennie.

A novibazári conventióról a miniszterelnök, Helfy interpellatőjára felelve, a képviselőház tegnapi ülésében nyilatkozott. A min. elnök felelete megerősítette a hírlapok több jelelését. Így valóban ismerte be, hogy a kiűrités Oroszországnak kitűzött határidő három hónappal prolongáltatott s hogy a novibazári expedíció közelebb, valószínűleg a törvényhozás szünetelése alatt meg fog történni. Új részlet volt a min. elnök kijelentésében, hogy a conventio nem terjesztetik a törvényhozás elé és pedig részint azért, mert a novibazári megszállás már a berlini szerződésben foglaltatik, melyet a törvényhozás helybenhagyott, részint pedig azért, mert a reichsrath nincs együtt. Azt azonban a miniszterelnök kijelentése helyezte, hogy a conventiót a hivatalos lapok közölni fogják. A mi azt illeti, hogy a reichsrath nincs együtt, az épen nem szolgálhat érvelés a másik argumentumhoz is, hogy a conventiót a berlini szerződésben a törvényhozás már helybenhagyta, sok szó fér. Mi a conventiót a törvényhozás elé terjesztendőnek véljük s úgy tudjuk, hogy ezt az ellenzék sürgetni is fogja.

A képviselőház ülése.

Május 29.

Elnök: Szilágyi József. Jegyzők: Baross Gábor, Antal Gyula, Molnár Aladár. — A kormány tagjai közül jelen voltak: Tisza, Szende, Szapáry, Trefort. A múlt ülés jegyzőkönyve felolvastatván, észrevétel nélkül hitelesítették.

Teleszky István, az igazságügyi bizottság előadója bejelentette a bizottság jelentését, a rendőri büntetőtörvénykönyv 61. 85. és 130. §-hoz beadott módosítványokról. A 61. §-hoz Orbán Balázs nyújtott be módosítást az anyakönyvek szigorúbb vezetésére vonatkozólag. A 85-höz Irányi Dániel a mást lerészegítők megbüntetésére vonatkozó módosítványt nyújtott be. E két módosítványt a bizottság elfogadta, más szerkezetet adván nekik. Irányi Dániel konstataálja a különbséget az általa beadott módosítvány szövege s a bizottság szövege között. Teleszky István előadó a bizottság jelentését, Helfy Ignác az eredeti szöveget pártolja. A ház erre a két módosítványt elfogadta.

A harmadik módosítvány, mely a 130. §-hoz adott be a zálogüzletek tulajdonosai által elküvetett kihágásokra vonatkozólag, a ház elfogadta. Így a rendőri törvény egészen letárgyalatván részleteiben is a holnapki ülésben fog harmadszor felolvastatni.

Tisza Kálmán miniszterelnök bemutatja az 1876: XXXIII. tv. 1. §. 9. pontjának módosításáról (Kis-Kaküllőmegyének székhelyéről) s a váloglyi vasút megvételéről szóló, 6 főségre által szentesített tözikeket. Kihirdettetnek, s az erről szóló jegyzőkönyvi kivonattal együtt átküldetik a főrendeknek.

Következik az állandó pénzügyi bizottság jelentésének tárgyalása az 1876. évi közüzügyi rendkívüli kiadások fedezéséről szóló tjavaslatról. Heg-

gedus S. előadó: Minthogy a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottságok az 1878. évre rendkívüli kiadásokra póthitelképen 46,720,000 forintot szavaztak meg, az ezen összegből reánk eső 14,670,080 frt fedezéséről gondoskodnunk kell. A kormány a fedezésre egyfelől: a katonahelyettesítési és rokkant alapok értékeinek felhasználását, másfelől póthitelt vesz igénybe; a bizottság ez eljárást helyesli. Minthogy pedig a katonahelyettesítési és rokkant alapok felhasználásával, már az 1878-ik évi közös állami háztartásban, az ekebből folyó jövedelmek megszűnésével, hiány állott elő, melyből a reánk eső résznek fedezésére 102,953 frt 76 kr megszavazását kéri a pénzügyminiszter a javaslat egy másik szakaszában, ennek megadását a pénzügyi bizottság szintén javasolja. Csánády Sándor beszél 12 évi közüzügyes uralomról, Tisza Kálmánról, politikáját támogató többségről, saját nézetéről, átkos közüzügyekről, Bosznjáról, pusztításokról, azon napról, melyen örömmel látta, ha a szél lefújna a magyar király fejéről az osztrák császári koronát, majd ismét Tisza Kálmánról, politikai hitelveinek feladásáról, fűről-fáról, végre kijelenti, hogy a törvényjavaslatot még a részletes tárgyalás alapján sem fogadja el. Az elnök megrovó figyelemztetéseit kétszer vonta magára, de a szót elnökileg elvonatnia sem sikerült. Gróf Apponyi Albert kénytelen elfogadni a szóban levő törvényjavaslatot, mert erre nézve az 1867-iki törvényt, a fedezési módról, magára nézve mérvadóknak tartja, bármennyire sajnálja a módot, melylyel a pénz felhasználtatott. Helfy Ignácznak arra van megjegyzése, hogy Apponyi kénytelen a javaslatot megszavazni. Igaz, hogy a törvényt vitatárgyává tenni nem lehet, de szavazni lehet fölé, s ha már lehet, mondhat igent és nemet. Szilágyi Dezső azt gondolja, hogy az Apponyi által felhivatott elmélet a törvény helytelen értelmezése. A törvény világosan rendeli, hogy a közös kiadásokból Magyarország a reá eső részt viselje, s ezt vita tárgyává tenni nem lehet.

Madarász, Apponyi felszólalásai után a ház a törvényjavaslatot általánosságban s részleteiben is vita nélkül elfogadta.

Következett az állandó pénzügyi bizottság jelentésének tárgyalása „az 1873-dik évi IX. t. cz. 15. és 16. §-ának módosításáról” szóló törvényjavaslatról. Hegedus Sándor előadó. A bizottság helyesli a pénzügyminiszter e javaslaton kifejezett azon szándékát, hogy 60%-nál több késedelmi kamat, az illetékek után ne szedessék; mert az 1873-ik évi IX. törvény 15. §-ában megszabott fokozatosan emelkedő kereskedelmi kamat, nemcsak sok nyilvántartási és elszállásolási nehézséggel, a polgárok sok zaklatásával és nagy megterheltségével is járt; de még a pénzügyi eredmény tekintetében sem felelt meg a várakozásnak. Ezért a bizottság ajánlja a törvényjavaslatot elfogadásra.

Erre a ház a törvényjavaslatot általánosságban s részleteiben is elfogadta.

EGY FIATAL ASSZONY

EMLÉKIRATAI.

Elbeszélés.

JNDALI GYULÁTÓL.

II.

(Folytatás.)

Egészen boldognak éreztem magamat. Oly régi vágyam volt már anyámat künn, a virágok közt láthatni s a rövid út, a szobából a kert gyep-pamagáig valódi diadalmenetnek tánt fel előttem. Bevallom, szentül meg voltam győződve, hogy a derék orvos most az egyszer csatlakozott. Hiszen az én szeretett anyám nem hogy roszabbul lenne, de sőt jobban, sokkal jobban van.

Soha el nem felejttem e napot. Nincs az időnek oly végtelensége, mely lelkemből kitöröl.

Soha el nem felejttem e napot. Nincs az időnek oly végtelensége, mely lelkemből kitörölhetné, vagy csak meg is halványíthatná e júniusi délután emlékeit.

Felséges idő volt; a sötétlők égbolton egyetlen felhőske sem lebegett, a lég. tiszta, átlátszó és fűszeres vala a virágillattól; a lombok közt madarak daloltak, a virágkelyheknek méhek döngöcséltek s tarka pillangók ragyogatták aranyos szárnyaikat. A gyep-pamagot, hova anyámat vezettük, roppant akáczfa árnyalá, köröskörül behintva a földet illatos fehér virágaival.

Következik a véderő-bizottság jelentésének részletes tárgyalása a közös hadsereg és a honvédség beszállásolásiáról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

A 10. §. 2. pontjához, mely azt mondja, hogy idegen hatalmak követéseinek épületei és lakásai és irodái beszállásolási helyül nem szolgálhatnak, Thaly Kálmán a mi viszonyunkhoz megfelelőleg és consulsági szavat kér beszúrtni. Módosítás van még a 4. ponthoz, ennek jobb szövegezését célozva. Másik két módosítása a 4. és 7. §. szövegéhezre vonatkozik. Baross Gábornak a 3. ponthoz azon módosítása van, hogy a birodalmi, országos, törvényhatósági és községi képviselők helyébe állami, községi és törvényhatósági szavak tétessenek. Csánády Sándor azon helyiségek közé, melyek elszállásolásra nem alkalmaszatok, első helyre az isten házá, a templomot kéri tétetni. Szende Béla honvédelmi miniszter a szakasz változatlanul való meghagyását kéri, mert átalakítás esetében az egész §-t fel kellene forgatni. Baross módosításának kivételével a többi módosítást elvetetni kéri. Molnár Aladár a 10. §. 3. pontjára vonatkozólag styláris módosítást nyújt be. Márkus István előadó ellenzi a módosításokat, míg Orbán Balázs, Thaly Kálmán és Molnár Aladár indítványait pártolja. Szende Béla honvédelmi miniszter és Tisza Kálmán miniszterelnök felszólalása után a ház a 10. §-t Baross és Molnár styláris módosításával elfogadta. A 12. §-hoz Pulszky Ágostonnak azon módosítása, hogy „közigazgatási hatóság” helyébe „község” tétessék, Szende Béla honvédelmi miniszter s a miniszterelnök felszólalása után mellőztetett. A 13. és 14. §-t Moccsáry Lajos a bizottsághoz vissza akarja utasíttatni. Szende Béla ezt ellenzi, Csánády Sándor Moccsáry módosítását pártolja.

A többség a módosítást nem fogadja el.

A 17. §-hoz Juhász Mihály nyújt be módosítványt, mely a markotányosok ellenében aregale-jog tulajdonosát védeni iparkodik. A ház a módosítványt Szende Béla honvédelmi miniszter felszólalása után elfogadta.

A 20. §-nál Pulszky Ágost indítványozza, hogy a szakasz a bizottsághoz utasíttassék vissza. Baross Gábor részletező módosítást nyújt be. Sczitovszky János Baross módosítását a bizottsághoz akarja visszautasíttatni. Szende Béla az eredeti szöveg megtartását kéri. Molnár Aladár, Szilágyi Dezső, Tisza Kálmán miniszterelnök felszólalása után a ház az eredeti szerkezetet fogadja el.

A 21. §-hoz Thaly Kálmán nyújt be ellenindítványt, azt kívánva, hogy a hadsereg elhelyezése ne a legfelsőbb hadurát illesse, hanem külön törvény fogja szabályozni. Szilágyi Dezső a szakaszt elfogadja eredeti szövegében. Madarász Thaly indítványát pártolja. Pulszky Ágost e kifejezést, — mint legfelsőbb hadur — töröltetni javasolja. Eötvös Károly, Thaly, Apponyi Albert gróf Pulszky indítványát párt-

Miután anyám kényelmesen elhelyezkedett, az ápolóú visszatepelt a szobákba, kőtését előkeresni. Blánka rendkívüli fontoskodással igazgató bábja fizuráját, én pedig épen arról elmélkedtem, mi által okozhatnék anyámnak nagyobb örömet, ha halomra tépek egy csomó szebbnél-sebbsz virágot, vagy ha pillangót fogok neki?

— Gyermek! — szólalt meg egyszerre anyám — menjetek a kert másik végibe, gondolkodni akarok.

Blánka több felszólítást nem várva, rögtön távozott s helyet foglalt a távoli jászmin-bokrok között, hanem én nem mozdultam.

— Nő, Gábiella, miért nem mész te is? — szóló ismét anyám türelmetlen s majdnem szigorú hangon.

Azért soha nem mertem ellentmondani neki, de e pillanatban, nem tudom, minő érzélem befolyása alatt, összetettem kezeimet s úgy könyörgtem neki, hogy ne őrizz el magától, engedje, hogy vele maradhassak.

Anyám kevés ideig merőn nézett rám, aztán így felelt:

— Legyen, Gábiella, te mindig jó kis leány voltál, azért hát maradj mellettem; de előbb meg kell igérem, hogy aztán senkinek sem fogod megmondani.

— Mit ne mondjak meg senkinek anyám? — kérdm, félénken simulva mellé.

Anyám arca rejtélyes, titkolódzó kifejezést váltott.

Azt uttag — hogy levelet küldök az égbé, atyádnak. Azt nem szabad megtudni senkinek.

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Tárcza-levelek a színházról.

III.

(L-t.) Kezdjük, a mint illik, a kiválóbb női tagokon és pedig ezuttal mellőzve azokat, a kik a korábbi társulat örökségeként szállottak Molnárra. Hallgatunk tehát a régi, jó Krasznai-néról, a mi házi sütteti egészséges mindennapi kenyérünkről, ki a törül-metszett magyar mamák oly szeretőre méltó személyesítője; hallgatunk Boér Herminről, erről az ép most fejlődő közp-termeztől, ki elég bátorsággal, kiváló igyekezettel s kielégítő sikerrel föl fogadja az egy-egy női jellem-alakkal s kinek, ha hangja is párhuzamosan fejlődik értelmes föl fogadásával és ép szívével, jövőt jósolhatunk; mellőzzük, ehez képest, Körösinét, a kis régi módi comját, ki azonban nem csak az alsóbb műfajok színpártját, hanem Julia dajkáját is szerencsésen állítja előnk; kitérünk Szilágietné asszony és Erdélyi Marietta elől, kik — mint az ahoz érték mondják — az operette tetszetős alakjai s kik, úgy látszik, vonzó erővel is bírnak a közönség egy részére nézve.

Az első, a kicől egy szólnunk kell, Temesváriné Farkas Irma asszony, ki az erősebb drámai, sőt a tragikai szenvedélyek föl tündetésére van társulatunknál hívatva.

A tragikai hősnők mindig gyér családja házában talán még a szokottnál is kevesebb tag-

tolja. Márkus előadó az eredeti szöveget ajánlja. A ház az eredeti szöveget fogadja el.

Hegedűs Sándor pénzügyi bizottsági előadó beadja a pénzügyi és igazságügyi bizottságok jelentését a kisbirtokosok földhatalintézetéről szóló törvényjavaslat tárgyában.

Ezután Irányi Dániel interpellációt intéz a közoktatásügyi miniszterhez a magyar nyelv ügyében pótanfolyam tárgyában. — A felállított pótanfolyamokat elégtelenségek tartja, s különösen a tömeg által lakott területen többet akarana.

Trefort Ágost vallás- és közoktatásügyi miniszter Irányinak kijelenti, hogy a jelenlegi pótanfolyamok csak kísérletek a jövő esztendőben létesítendő tanfolyam számára.

Irányi Dániel nem tartja helyesnek, hogy a miniszter csak a jövő évben akar több pótanfolyamot szervezni. Határozottan nem mondta ki, hogy a miniszter választ tudomásul veszi-e.

A közoktatásügyi miniszter felszólalása után a ház a miniszter választ tudomásul vette.

Ezután Tisza Kálmán miniszterelnök felvett Szily Lászlónak a halászi jog tárgyában beadott interpellációjára. Az interpelláció jogának tartja, hogy azon földeken, melyeket az ár- víz elborított, a volt tulajdonos foghassa ki a halat.

A miniszterelnök utal arra, hogy erre sem törvényekből sem miniszteri praxisból nincs tudomása.

Szily László a miniszterelnök felszólalása után a ház a miniszterelnök választ tudomásul vette, Szilyvel együtt.

A miniszterelnök aztán Helfy Ignác interpellációjára felel a novi-bazári conventio tárgyában.

Tisza Kálmán miniszterelnök: T. ház! Helfy t. képviselő ur a következő interpellációt intézte hozzám május 26-án „Interpelláció a miniszterelnök urhoz: A hírlapok nemrég egy szerződési szöveget, conventiót tettek közzé, melyet állítólag külügyi kormányunk a török kormányval Novi-Bazár megállapításaitól fogva kötött. Kérem a t. miniszterelnök urat: 1. Igaz-e hogy az említett tárgyra nézve a két kormány között conventió jött létre? 2. Miből áll e conventió lényege? Szándékozik-e a t. miniszterelnök ur az 1867: XII. tvcz. 8. §-a értelmében az említett szerződést a képviselőház elé terjeszteni.”

Beszédében a t. képviselő ur s talán nem hibázom az alkalommal, ha indokolt beszédre is kiterjeszkedem, több kérdést is tett s azt tartom nem hibázom, ha reflectálok asokra már csak azért is, mert ohaját fejezte ki az iránt, hogy azok némelyikére is szeretne felvilágosítást.

Ezek, a mennyire emlékezem rájuk, abból állanak, hogy Oroszország végrehajtotta — s illetőleg végrehajtja-e és miként, a berlini szerződést? van-e kilátás a keleti kérdés békés lebonyolítására? nem kell-e új zavaroktól tartani és akar-e vagy nem az osztrák-magyar monarchia kormányja ezen conventiót élni?

Gondolom ezek voltak azok a kérdések, melyek az interpellációba fel nem vettek.

A mi azt a kérdést illeti, hogy Novi-Bazár nézve az osztrák-magyar monarchia és Törökország külügyi hivatala közt jött-e létre conventio? Igenis határozottan mondhatom, a mi a t. képviselő ur is és mindenki más is tud, hogy jött létre. Mondhatom azt is, hogy a conventio lényegé-

E szavakkal kivette kebléből a nemrég elrejtett papírszelet-csomót.

— De hát aztán ki fogja elvinni azokat, édes anyácskám?

— A szellő, gyermekek — süttögő anyám — megígérte nekem, hogy el fogja vinni. Nézd csak!

És az egész papírszelet-csomagot fölhajtá a levegőbe.

Mintha csak a véletlen is igazat akart volna adni szegény anyám beteges képzelődésének: egy hirtelen támadt erősebb szellő-lendülés fölkapott néhányat a papírszeletek közül, s fölrugdta a magasba.

Anyám örömeiben nevetett, tapsolt, mintegy gyermek s mindegyre süttögő:

— Nézd csak! . . . Nézd csak!

S mikor a papírszeletek már teljesen beolvadtak az árba: anyám még akkor is mind nézte őket, a hit és meggyőződés ragyogásával szemében, a rajongás és megdöbbenés kifejezésével arcaiban. Oly szép, oly nagyon szép volt e percekben s ez teszi megfoghatóvá, hogy az egész jelenet inkább elragadtató, mint ijesztő hatást gyakorolt réám. Fölszágazott, ábrándos gyermeki képzelődésem a tündérmesék fényes tómekeiben kalandozott, nem találva az örvényt a lehetséges és lehetetlen — az agyrom és való között, s azt hiszem, ha anyám vállain egyszerűen csak szárnyak alakulnak s mellőm ő is fölrúgja magát elittint papírlapok után — talán azon sem csodálkoztam volna fölöttébb.

De e felfeszített érzelmeim nem tartottak sokáig. Anyám csak hamar visszahelyezte azokat egykedvű méltóságába s én, hogy ne zavarjam, csendesen letelepültem a pázsitra s néztem: mint váltakozik anyám arcaiban a fény és árny, az akác-lombok ingadozása szerint.

Egyszerre észrevettem, hogy anyám hirtelen

ben megfelel azoknak, a mik konstantinápolyi forrásból a lapokban közöltek. Lényegében mondom, mert megvallom, hogy arra, hogy minden egyes lapban, mi jelent meg, nem emlékezhetem annyira, hogy megmondhassam, hogy a fordítás következtében nem csúszta-e be hibák. Mondhatom továbbá azt is, hogy a berlini szerződés végrehajtása az orosz hatalom részéről is teljes folyamatban van, és hogy mennyire csak emberi dolgokban biztos romény vagy kilátás lehet, biztosnak mondhatni azon kilátást, hogy a berlini szerződés végrehajtása, a keleti bonyodalomnak ez uton lebonyolítása, békében fog sikerülni. Mondhatom ezt azért, mert Európa összes hatalmaságai úgy abban a tekintetben, hogy a berlini szerződésnek végre kell hajtani, mint abban, hogy a berlini szerződés miként értelmezendő, teljes egyetértésben vannak.

Hangsúlyozni kívánom ezt azért, hogy elejét vegyem egy netalán támasztható észrevételnek, hogy hiszen az orosz hadsereg kivonulásának május 3-án kellett volna befejeztetni. Ez, a t. ház, azért nem történt meg, mert akkor a berlini szerződést kötött hatalmasságok némelyike más-képen magyarázta a szerződésnek idevonatkozó pontját és így hiányzott a békés végrehajtást egyedül biztosító egyetértés a hatalmasságok közt.

Másképp értelmezte pedig első sorban Törökország s másképp meg anglia. — Ma arra nézve, hogy augusztus 3-ig minden viszonyok közt be kell fejeznie s teljes kivonulásnak, Európa összes hatalmasságainak nézete egyforma. — Ezért mondom, hogy remélhető, hogy békében fog végrehajtani a berlini szerződésnek ezen fel-tétele.

A t. képviselő ur azt is kérde, hogy a magyar és osztrák monarchia külügyi kormányzata akar-e a novi-bazári conventióban nyert, vagyis inkább a körvonalozott jogokkal élni, mint hisz jogokat a novi-bazári conventióban nem nyert, mivel amennyiben jognyerésről lehet szó, ez a berlini szerződés által történt. Azt hiszem, t. ház, hogy conventio egy másik hatalommal, valamely nemzetközi szerződés által meghatározott tétel végrehajtása céljából azért köttetik, hogy az végre is hajtsassék. Éppen azért volt helyes és célszerű a conventiót a török hatalommal megkötöni, hogy a Novi-Bazár vonatkozó eljárás fokozott békességben, egyetértésben a másik érdekelt hatalommal s ennél fogva egy történészek meg, hogy semmi néven nevezendő újabb mozgósítás vagy más hasonló, az államnak nagyobb költségeket okozhat, intézkedésre szükség ne legyen. Azt hiszem, hogy már maga ez a körülmény is igazolja a Novi-Bazár végett kötött conventió létrehozatalát.

A mi a betervezés kérdését illeti, igen jól tudom t. képviselő ur, hogy a nemzetközi szerződések az 1867: XII. t. cz. 8. §-a szerint előterjesztendők, azonban a novi-bazári conventiót ily nemzetközi szerződésnek, az általános [nemzetközi] jog felfogása szerint tekinteni nem lehet; mert ennek nemzetközi szerződési része a berlini szerződésben állapított meg. Ez egy — ama nemzetközi szerződésben megállapított tény részleteire nézve két katalom közt kötött nem nemzetközi szerződés, hanem conventio, mint ezt annak neve is mutatja. Így tehát a conventio betervezésének szüksége [törvényeink] értelmében fenn nem forog. Kötelezettség tehát nem forogva fenn, ezenfelül bajos volna akkor terjeszteni elő, a midőn a monarchia másik államának törvényhozó testülete nincs együtt. Megjegyezni kívánom még azt,

előtti fejt, mintha hallgatóznék. Csakugyan az én figyelmemet is magára vonta valami távoli zaj s a mint körülnéztem, vettem észre: hogy az utcáról jön. Tíz-tíz voltam vele mindjárt. Katona-csapat vonult keresztül az utcán. Előbb csak az induló töredézet akkordjai hangzottak, aztán valami tompa dübörgés, de majd tisztán kivehető lettek a katonák ütemszerű szabályos léptei s az időnkint elkiáltott vezényszavak is, beolvadva a trombita-harsogásba s a dobok pörgésébe.

Ismét anyám felé fordítam tekintetemet — s e pillanatban valóban halálos félelemmel sikoltottam fel. Ha az imént egy jött volt: hogy mosolygó földérek emelgenek, most nem gondolhattam mást: mint hogy alvilági rémek úzik velem pokoli játékaikat. Nem az én szép, szelíd anyám volt többé előttem: hanem egy iszonyu torzalak, egy képéből kikelt furia. A gyönyörű sötétkék szemek kidőlvén, baljóslatú lánggal, mint két tűzkarika, látszólag forogni üregekben, homlokán az erek kiüszadtak, mintha széptánni készülnének, ajkai görcsösen vonaglottak s az egész arc minden kis vonása az összehangtalanság, a szilaj düh képét tüntető elő.

Nem volt időm ismételni kőszébeset ajkoltasomat, mert anyám hirtelen felszökött helyéből s egy velőt rázkódató dissonans kacajjal, melyet inkább üvöltésnek lehetett volna mondani, szélvész-ként kezdett rohanni a kertből kifelé.

Kendője lehullott vállairól s pongyolán föl-tűzött gazdag szőke fürtje szétomlolygott a levegőben. Én, félig öntudatlanul, szaladtam utána, természetesen a nélkül, hogy elérnétem volna.

Az udvaron két, éppen akkor érkezett férfi akarta anyámnak útját állani: orvosunk s egy más tisztos, éltebb férfi; de anyám, karjainak

hogy 1867. óta ilyes és más ilyenmő conventiók, a melyek nem formasszerű nemzetközi szerződések, — hogy róluk az osztrák-magyar monarchia minden egyes tagjának biztos tudomása legyen, — közzétették és így ezen conventio is a hivatalos lap után közre fog tétetni, hogy valódi hivatalos szövegéről mindenkinek biztos tudomása lehessen.

Ezek azok, a miket a t. képviselő urnak válaszolni szükségesnek tartottam és kérem a t. házat, hogy válaszatudomásul veuni méltóztassék. (Helyeslés.)

Helfy Ignác várta, hogy a miniszterelnök a keleti kérdés jelen helyzetéről is nyilatkozzon fog. A miniszterelnök válaszából nem vette ki, hogy gát fog-e vetetni az orosz terjeszkedésnek. Rosz néven veszi a miniszterelnöktől, hogy ez a conventio a ház elé terjesztését nem tartja csúszásért. Nem veszi tudomásul a miniszterelnök választ.

Tisza Kálmán miniszterelnök válasza után, melyben Helfy aggodalmaira, a conventio előterjesztésének szükségletességére utalt s e conventio természetét kifejtette, a ház a választ tudomásul veszi.

Egyéb tárgya nem lévén, elnök az ülést d. u. 3-kor bezárta.

KÜLFÖLD.

A helyzet Keleten. Szentpétervárról írják a „D. Tel.”-nak, hogy a „Petersburg” nevű gőzös, mely az önkéntes hajórajhoz tartozik, most indult el Odessából, hogy az occupáló hadsereg betegeit és sebesültjeit haza szállítsa. Azt is jelentik, hogy a majó öt millió töltényt visrakomány gyanánt hajóval Bourgasba. Ugyan mi célra valók ezen töltények? Tán Kelet-Rumélia fegyveres bolgárai közt fognak kiosztani? A kelet-ruméliai nemzetiség újjászervezése képezi itt a napikérdést. Miután az orosz terv megbukott, nagy lehangoltság van a miatt, hogy a nagy gondnal szervezett ruméliai nemzetiség veszendőbe megy Oroszországra nézve. Minthogy a tartomány a szultán suverénitása alá kerül, a parancsnokságot a hadseregnek nem tarthatják meg orosz alattvalók. A dolgot úgy szeretnék meg oroszok segíteni, hogy kimondatnék, miszerint a ruméliai seregnek levő minden orosz tiszt I. Sándor bolgár fejedelem alattvalója. Ez a terv méltó az orosz külügyi hivatalhoz. Jó lesz azzal szemben óvatosan eljárni.

A nihilisták elnyomására tervezett szigorú rendszabályokat, melyeket Garkó tñok Szat.-Pétervárról közlé, most Moszkvára és Varsóra is alkalmazásba vette, s az utlevél miatti és egyéb zaklatásnak azt is ki lesz téve a közönség. Többébb tñok szintén kiterjeszté a katonai rémuralmat Ekaterinav és Bessarabia kormányzóságokra. Az odessai lapoknak meg lett parancsolva, hogy a kormányzó minden rendeletét közöljék, de tartózkodjanak azokra vonatkozó megjegyzéseket tenni. A szentpétervári rendőrséghez nagy számú katonatízt lett beosztva.

Muszká számla. Bécából a következőket írják: Az oroszok, mielőtt elbucustak Kelet-Ruméliából, nem mulasztották el a kelet-ruméliáknak egy kis számúlt benyújtani. Amaz éven-tétét, hogy az utóbbi 12 hónap alatt 27,000 oroszoknak adott szállást és élelmet, Kelet-Ruméliának 23 millió frankot kell fizetni. A berlini szerződés XXII. czikke ugyan mondja, hogy az

egyetlen mezdulatával, egy szétlököt őket, hogy a két erő, izmos férfi alig tudá fenntartani az egyensúlyt — s aztán akadály nélkül rohant tovább, ki az utca felé, utána az orvosok, én és az apó-lónó.

Mikor mi kiértünk a kapun, az utcán már szélitben hangzottak a zavart kiáltozások; „Elébe! Elébe! Örült! Fogjátok meg!” — de anyám, földre sújtva néhány újabb föltartóztatni akarót, csak rohant tovább szembe a nyugodtan közeledő katonasággal.

Egy pillanatot: s a sereg előtt lépdelt tiszt kardja anyám kezében villogott.

— Ti öltöttek meg őt, gyilkosok! — kiáltá anyám s iszonyu csapást mért a karddal a tiszt felé, kinek alig volt ideje — oly villámgyorsan történt ez egész jelenet — földre ugorni a csapás elől.

Borzasztó s aránytalan küzdelem fejelett ki ekkor.

Anyám lábbadozni alig kezdő, gyöngye nő, kit nem sokkal előbb támogatni kelle, míg szobájából a kertbe mehetett: óriási erővel hányta szét az első támadókat — de végre engednie kellett a túlerőknek.

Látam: mint csavarják ki kezéből a kardot, mint küzdek meg, oly erősen, hogy mozcanni se tudjon; (az én édes, jó anyámat) látam: mint emelik kocsiba, mint ül be mellé a két orvos; hallottam a kocsiból kihangzó rémes átkozódásokat, vérfigyasztó kacagást és üvöltéseket.

Ekkor végig nyíllott szívemen egy éles fájdalom, lábaim megtántorodtak, szemeimet ajk-sötétség borította el s többé nem láttam és nem hallottam semmit. . . .

(Folytatása köv.)

orosz occupationalis hadtest a megszállt tartomány költségein tartandó fenn. Az oroszok, kik az ügyes értelmezésben tudvalevőleg bámulatos dolgokat mivelnek, e mondatot ugylátézik oda magyarázták, hogy csapataikat előbb a megszállt területünk által elartatták s aztán meg egyszer felsorolják a tartománynak a költségeket. A követelés a 23 millió franc megtérítése iránt, ugylátézik, teljesen valónak bizonyul és a kelet-ruméliai bizottságnál bir szerint formasszerűen emelteteli. Szerencsére e bizottságba oly emberek vannak, kik tudnak számolni. Drummong-Wolf és Kállay már nem egy tervezett orosz pénzügyi fogáson fogtak ki, s ezuttal, midőn ily rop-pant nagy összegről van szó, nem lesznek kevésbé szigoruk, mint azelőtt. Előbb meg fog kelleni vizsgálnok, honnan jön, hogy Kelet-Rumélia számára az egész occupationalis hadtest felénél több számítottak fel, holott e tartomány tetemesen kisebb mint Bulgária. Ezután meg fogják vizsgálni, nem fizeték-e ki az oroszok már magukat, vagy mire használták különben a tartomány ama bevételeit, melyeket eddig nem számoltak fel. Különben azt hiszik, hogy Oroszország még fog engedni magával beszélni a szám magassága fölött. A hogy a dolgok állanak, Kelet-Rumélia teljesen képtelen 23 millió frank fizetést magára venni főleg a kiszákmányolás és kiszívás időszeke után, a melyet épen átél. A kelet-ruméliai bizottság a tapasztalatok alapján, melyet tett, a tartomány bevételeit évenkénti 800,000 török fontra előírta. Három tízed ebből a portának fizetendő. A saját közigazgatás is valószínűleg jelentékeny költségeket fog okozni. A tartomány pénzügyileg mélyen nyomtaték, ha mindjárt előre 23 millió frank adóssági terhet kellene elvállalni.

Kalap-e avagy fez?

A piros és fehér rózsák pártjainak tusája megújul most Kelet-Ruméliában a kalap és fez pártívei között. A „Times” csakugyan jól való eldve, midőn jelző, hogy Aleko pasa „piros feze rosz vért szül a bolgárok közt elannyira, hogy ha a pasa föl nem cseréli fezeit a bolgár kalappal, vagy kalppal, zavarágosoktól lehet tartani.” Im ezeket beszélük ujabban Aleko pasa fogadtatásáról Filippopolból:

„Hermanliból jött tudósítás szerint Aleko pasa nem feztben, hanem bolgár kalppalban jelent meg. Az ádvölő küldöttség visszavonult, a nélkül, hogy Alekhoz szólt volna, míg az elősietett néptömeg futyolni és rivalgni kezdett s már-már ott állott, hogy Alek és kísérete ellenében tettlegességre vetemedjék. Az orosz kősségi előjárás és Vasziljevski zásáloalparancsnok közbelépése, ki azt mondá, hogy a szultán parancsolta meg a fez viselését, hatástalan maradt, s a verontás elkerülhetlenné látszott. Ekomoly pillanatban határozá el Aleko pasa a fezt kalppal fölcserélni, mire általános lecsendesedés állt be s következtek a fogadtatási ünnepséységek. Aleko pasa rendkívül le van verve.”

Igy kénytelen kezdeni kormányzását Kelet-Ruméliában Aleko pasa. — A szultán teljes jogát követel az alekotól, hogy a kormányzó áll-lásában a török fezt viselje, mert a berlini szerződés szerint is Kelet-Rumélia kormányzója nem bolgár tisztviselő, kit a bolgárok választanak, hanem a szultán, a török fenhatóság képviselője, kit maga a török uralkodó nevez ki öt évre — hozzá még a hatalmak beleegyezése mellett. A minden valószínűség szerint titokban orosz részről fölhec-cselt bolgároknak tehát abszolte semmi joguk nem volt amaguk nemzeti jelvényét erőszakolni a kormányzóra s Aleko is bizonyára csak az erőszaknak engedve s attól tartva, nehogy épen zavarágosok felidézésével kelljen megkezdni új pályáját, tette le a török fenhatóság jelvényét, a fezt.

Lesz-e még ez ügynek folytatása is: nem tudni, csak annyi bizonyos, hogy ha a bolgárok ezennel is kalpagot akarnak a kormányzó fején, a mohamedán elem okvetlenül a fezt követelné és sürgetné, miből vizályok támadhatnak. Hiheőleg azonban vége lesz a hecnek, mihielt a muszkák teljesen kikötödtak Ruméliából.

A kolozsvári keresk. és iparkamara közgyűlése.

A kolozsvári keresk. és iparkamara f. évi május 27-én tartotta meg rendes havi közgyűlést, melynek főbb tárgyai közül kiemeljük a következőket:

Főispán gróf Eszterházy Kálmán tudatja, hogy a kamarának Ö Felsőgeik ezüst me-nyegzője alkalmával benyújtott üdvözlé-almát s hódolati feliratát Ö Felsőge legfelsőbb közönetének nyilvánítása mellett legkegyelmesebben tudomásul venni méltóztatott.

Az orosz. iparosgyűlés rendező bizottsága felhívására a f. hó 31-ik s következő napokon tartandó orosz. gyűlésre a kamara képviselőit Kibédi Biásini Domokos és Békésy Károly urakat kérte fel.

Az osztrák-magyar bank tudatja, hogy a bankfiókok területeit személyi hitel kerültek osztotta be és e beosztást közli a kamarával. A kolozsvári főközh. fognak tartosni Kolozsvár és Maros-Vásárhely városok és Beszterce-Naszód, Kolozs, Maros-Torda, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos és Alsó-Fehér megyék Gyula-Fehérvár kivételével. A kamara ezt kellemes tudásul veszi azon roményban, hogy a főkiintézet kö-

zelebbről megnyílik, miután a kibérelt helyiségek már át is vannak alakítva.

A kereskedelmi m. miniszter vélemény-adást végett közölte a kamarával a Zsigmond-testvérek azon kérését, amelyben a köszönre vetett vá-sárvár magasságáellen panaszolnak és felvilágosítást kíván a város vásárvár [tarifájában foglalt azon kedvezmény iránt, a mely a városi lakosokat az ily cikkekre megilleti. A kamara a tényállás feliderítése mellett constatálja, hogy a szóban forgó tarifa szerint a kolozsvári lakos vásá-rés személyvám-mentesen hozhat be minden oly cikket, a mely magán használatára vagy mester-sége folytatására szükséges.

Baruch Jeremiás marosvásárhelyi szeszgyáros azon kérését, hogy a táviratok gyárának ezután is, mint eddig díjmentesen kézbesíttessenek, a kamara indokolt föltérjesztésben pártolta, a melyre a kereskedelmi miniszter ur ó nagyméltóságtól kedvező határozat érkezett. Folyamodó erről máso-la-tilag értesítettik.

Fehérmegye alispánja felhívására a szé-kes-fehérvári kiállítás alkalmából június 15-én tartandó értekezletre maga részé-ről képviselőül Benigni Sámuel urat jelöli ki.

Kékes község vásártartási kérésére a gyűlés azon nézetét nyilvánítja, hogy a 725 lé-lekkel és 141 házzal bíró község minden oldalról orosz. hírv vásártartó községektől van körveze. Az ipart és kereskedelmet egy kocsmáros és 3 szatócs képviseli. — Azon körülmény, hogy Ké-kes legujabban szolgabírói és járásbírói szék-helylyé emelkedett, gyógyszerháza, postai és csend-őri állomása van, a jövőre némi kihatással lehet.

A décsi kereskedelmi társulat alapszabá-lyainak tervezetét közli a kamarával véleményadás végett, mielőtt a magas kormányhoz föltérjeszténé. A kamara a kívánt észrevételeket megtette és er-ről a társulatot értesítette.

A helybeli ipariakolák igazgatósága folyamodására a kamara ismételtén kérelmezett miniszter ur ó nmánál az államségely utalvá-nyozásáért, a mely ez évre még folyóvá nem té-tetett. Elnök egyuttal jelenti, hogy a tanév e hó közepén kedvező eredménnyel zárult be.

A Szolnok-Doboka megyei gazdasági egylet által f. é. october havában Deésen rendezen-dő ipar és gazdasági tárlatra a kamará-hoz is felhívás érkezvén, a gyűlés elhatározza, hogy a székes-fehérvári kiállítás mozgalmak le-zajlása után ez ügyben maga részéről a lehető leg-nagyobb tevékenységet fogja kifejteni.

Irodalom és művészet.

A budapesti nemzeti színházban tegnapi-élt Orley Flora kisasszony tett a „Körmény” Henriette szerepében első kísérletet. A szé-p-szamu közönség az elismerés s buzditás tapsai-val tüntette ki a fiatal színésznőt.

A budapesti nemzeti színházban a jövő héten Bak ur a Scala színház baritonistája fog a „Varázsfuola” s a „Sevillai borbély”-ban vendégszerepelni.

Laube színtársulata szombaton folyó hó 31-dikén a Konkordia jótékonyági egy-let javára tart előadást. Grillparzer „A ten-ger s a szerelem hullámai” kerülnek színre a főbb szerepekben Frank kisasszonnyal s Lo-be urral.

Londonból írják: Gerster-Giardini Etelka, ki Amerikából visszatérte után hosszan betegeskedett, végre mult szombaton a „Her Majesty” színházban fölépett. — A Luciat éne-kelte. — A primadonnát lelkesedett tapokkal fogadták; s a tetszés felvonásról felvonásra foko-zódott.

A lyoni nagy operában Malatesta cím új operát adták elő. — A szerző — egy ban-kár — viselte a színeurohatal összes költségeit, melyek körülbelül 20—30,000 frankra rug-tak. — Az eredmény az áldozatoknak nem felett meg.

Uj francia opera k. Mermet fran-czia zeneszerző egy új operát irt „Bacchus” cím alatt; a párisi nagy operán pedig Gounod egy új operáját „Le tribut de Zamora — fogják színe hozni.

Saissy Amadé tanár, ki tavaly Ko-lozsvárt is tartott felolvasásokat, e hó 26-án Párisban a Bd des Capucines-on lévő értekező te-remben számos és válogatott közönség jelenléte-ben előadást tartott a magyar irodalomról. — A magyar történet igen rövid vázlata és a ma-gyar nemzet jellemének ismertetése után a ma-gyar népköltészetről kezdett bővebben értekezni és fel is olvasott néhányat legjelesebb dala-inak, románcainak és balladáinak közülőlőtte si-került és kiváló hűség tekintetében semmi kívá-ni valót nem hagyó francia fordításban. A nép-dalok oly nagy tetszésben részesültek, mint az egyaránt kimerítő és vonzó magyarázatok, melye-ket az előadó hozzájuk fűszött.

